

EVROPSKÁ KONFERENCE RESPONSIBLE CARE

V Praze se ve dnech 21.–23. října 2009 uskutečnila Výroční konference Responsible Care organizovaná Evropskou federací chemického průmyslu Cefic. Na přípravě konference se podílel Svaz chemického průmyslu ČR a UNIPETROL Group.

Konferenci zahájili Alain Perroy, generální ředitel Cefic, Pavel Šremer, zástupce MŽP a Pavel Švarc, prezident SCHP ČR. Ve všech vystoupeních byl oceněn především přínos Responsible Care, jako první celosvětově dobrovolné iniciativy k udržitelnému rozvoji a společenské odpovědnosti.

Ing. Pavel Švarc ve svém úvodním referátu připomenul již 15 let, kdy se český Svaz chemického průmyslu přihlásil k iniciativě Responsible Care a uvedl jeho hlavní významné události:

- k plnění principů RC se přihásilo již 69 organizací SCHP,
- již 41 organizací Svazu získalo právo užívat logo RC,
- podle nového způsobu hodnocení výsledků EMS bylo certifikováno již 24 společností a 5 se připravuje k obhajobě,
- 8 organizací je zapojeno do programu Bezpečný podnik OHSAS/SEP a 6 se připravuje k obhajobě.
- jako Responsible Care Partners jsou přihášeni 2 členové SCHP ČR.

Od roku 2006 – získalo 5 podniků Cenu Sustainable Development Award:

2006 – BorsodChem MCHZ

2007 – Spolchemie, Česká rafinářská

2008 – Hexion, Paramo

Svaz chemického průmyslu ČR se podílí na přípravě a realizaci řady projektů udržitelného rozvoje:

- TRINS – Transportation and information system for accidents in chemicals,
- SQAS – Safety Quality Assessment System,
- Old environmental burdens mitigations under state warranties,
- Prisme2 initiative focused on SME,
- Product Stewardship,
- SusChem,
- Project Adaptability,
- ChemLog.

Nanomateriály a jejich zavádění do spotřebního řetězce

Cefic stanovil v únoru 2009 Strategii pro nanomateriály a nanotechnologie. Je třeba zajistit, aby se nanomateriály, produkty a technologie ve vývoji, výstavbě, výrobě a užití staly bezpečnými po celou dobu jejich spotřebního cyklu a také byly předmětem “předběžné opatrnosti”. Je třeba, aby

se vytvořily nástroje pro sledování jejich bezpečnosti, publicitu jejich vlastností a bezpečnosti. To povede ke zvyšování objemu prostředků na jejich výzkum a vývoj z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví. Je třeba přesně definovat, o jaké částice jde, a podporovat jejich standardyzaci. Komise EU již vydala “Towards a European strategy for nanotechnologies” (COM(2004)338), na který navazuje “A action plan for Europe 2005–2009” (COM(2005)243) a které se soustřeďují na 4 hlavní oblasti:

- identifikaci a adresní bezpečnostní pokyny spojené s aplikací a užitím nanotechnologií,
- osvětu o bezpečném a efektivním měření expozice zaměstnanců, spotřebitelů a životního prostředí,
- společně s členskými státy, mezinárodními organizacemi, evropskými agenturami a jinými zainteresovanými vyvíjet terminologii, návody, modely a standardy pro risk assessment pro celý spotřební cyklus nanomateriálů a jejich produktů,
- vyzkoušet a v souvislosti s jinými legislativními normami EU (REACH) vytvořit opatření pro stanovení prahové toxicity, prahových emisních limitů, požadavky na označování, risk assessment a prahové expozice.

Obr. 1 – Ing. Pavel Švarc při úvodním referátu, zleva Antonio Montero, prezident Evropské asociace dopravců ECTA, Alan Perroy, prezident Cefic a Bernhard Thier, Cefic (prisme2)

ChemLog

Další sekce konference se věnovala Logistice chemických látek. Professor Alan McKinnon z Logistics Research Centre Heriot-Watt University, Edinburgh, UK, podal ve své přednášce Reducing the Carbon Footprint in Transport vyčerpávající výklad zdrojů emisí CO₂ a poukázal na jednotlivé aspekty současného spektra logistiky soustředěné do silniční dopravy. Nastínil možnosti, které se diskutují v UK ve snaze redukovat emise CO₂ do roku 2050 na méně než polovinu, a způsoby, jak toho dosáhnout. Alain Avau, Solvay se v příspěvku Key Drivers for the Sustainable Transport of Chemicals zabýval bezpečností

přepravy chemických látek a iniciativami Cefic a systémem SQAS (A system to evaluate the quality, safety, security and the environmental performance of Logistic Service Providers and Distributors in a uniform manner by single standardised assessments carried out by independent inspectors). Antonio Montero, prezident Evropské asociace dopravců ECTA, představil společnou dohodu s Cefic o zavádění Best Practice do přepravy chemických látek. Michael Cooke z přední distribuční chemické společnosti Univar Europe navázal příspěvkem Responsible Care and sustainable chemicals logistics.

Druhý den konference začal předáním Ceny Responsible Care 2009 společností Pentagon Chemicals, UK, SABIC Innovative Plastics, NL a Schering-Plough, (Avondale), IRL.

prisme2

Pro podporu malých a středních podniků (SME), které se zabývají chemickou produkcí a kterých stále přibývá v souvislosti s malotonažními výrobami v biotechnologiích a nyní i nanoaplikacích, vytvořil Cefic platformu prisme2, která má jim má vytvořit adekvátní podmínky z hlediska RC, srovnatelné s velkými podniky.

REACH a GHS

Posledním a významným tématem konference byl současný stav při naplňování legislativ REACH a GHS a jejich implementace v distribučních řetězcích a SME.

Říjnová pražská výroční konference Responsible Care, organizovaná Evropskou federací chemického průmyslu Cefic, byla významnou možností prezentace české chemie v souvislosti s udržitelným rozvojem na všech úrovních a její hodnotná náplň byla dalším příspěvkem k přiblížení veřejnému zájmu o tuto průmyslovou oblast nejen v Evropě, ale i kdekoli jinde.

Doporučujeme prostudovat si jednotlivé prezentace, které jsou vyvěšeny na stránkách SCHP ČR – Evropská konference Responsible Care na www.schp.cz.

Závěrem je dobré připomenout, že se tématu Udržitelného rozvoje věnoval po celý tento rok i CHEMagazín, přičemž toto vydání je mu přímo věnováno. Spolu s tím jsme jako redakce časopisu zorganizovali i velmi úspěšný Odborný program na téma „Trendy v monitoringu vlivu chemických látek na člověka a životní prostředí“ v rámci výstavy LABOREXPO 2009 (viz www.laborexpo.cz/odborny-program/odborny-doprovodny-program.htm).

Ing. M. ROTREKL, CHEMagazín,
imr@chemmagazin.cz

SPOLUPRÁCE V LOGISTICE CHEMICKÝCH LÁTEK VE STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPĚ

Závěry 1. mezinárodní konference projektu ChemLog

Praha, 24. června 2009 – Projekt ChemLog úspěšně zahájil svou práci a dnešní konference poukazuje na nutná zlepšení rámcových podmínek v logistice pro posílení konkurenceschopnosti chemického průmyslu ve střední a východní Evropě. I přes současnou finanční a hospodářskou krizi musíme trvale nahlížet na chemickou logistiku jako na zásadní faktor pro udržení chemických podniků v rostoucí globální konkurenci, zejména v Asii a na Středním východě. Chemický průmysl je tím, kdo nabízí a přináší řešení.

Nejdůležitější závěry a doporučení z diskuse:

Zlepšit koordinaci panevropských projektů v oblasti infrastruktury

Zejména ve směru Západ-Východ a Východ-Západ je nutné se dohodnout na společných prioritách pro rozvoj přepravních cest a urychlit rozšíření příslušné infrastruktury. Příslušné subjekty z oblasti politiky, průmyslu a státní správy musí být aktivně začleněny do procesu koordinace k zajištění šancí, které zavedou potřebná opatření k dosažení plánovaných výsledků.

Efektivněji rozdělovat prostředky z fondů EU

Rozvoj infrastruktury v regionech střední a východní Evropy by měl být podporován efektivněji využitím strukturálních fondů EU v interakci s dalšími regionálními a národními zdroji financování. Finanční prostředky z EU jsou díky pákovému efektu významným stimulem pro vstup dalších veřejných a soukromých investic. V rámci čerpání prostředků z fondů EU je nezbytný zejména rozvoj v oblasti infrastruktury.

Realizace vize panevropské potrubní sítě Olefin

Realizace vize pro celoevropskou potrubní síť Olefin ve střední a východní Evropě je dalším významným příspěvkem k posílení konkurenceschopnosti tohoto regionu, zejména v porovnání s vysoce integrovanými západoevropskými chemickými lokalitami. Potrubní síť může být realizována pouze na základě úvah o účasti soukromých podniků v úzké spolupráci s politickou úrovní.

Zkvalitnění dopravní sítě a systémů ve střední a východní Evropě

Rozsáhlé investice do železniční, silniční a říční infrastruktury ve střední a východní Evropě jsou nezbytné pro zlepšení chemické logistiky. Popsáním existujících úzkých míst v infrastruktuře a překážek v přeshraniční přepravě lze přispět k jejich odstranění.

Zvlášť železniční systém je vyzván ke zvýšení efektivity a modernizaci železničních koridorů. Pozornost a investice nesmějí být zaměřeny pouze na osobní, ale také na nákladní dopravu.

Investice na terminály pro intermodální přepravu

Investice na terminály pro intermodální přepravu mají zvláštní význam pro chemický průmysl. Kombinované využívání různých způsobů dopravy, zejména železniční a silniční, případně říční, je důležité zejména pro efektivní kontinentální chemickou logistiku ve střední a východní Evropě. Síť intermodálních terminálů musí být rozšířena tak, aby propojila hospodářská centra s důležitými dopravními koridory. Terminály musí být přístupné všem subjektům.

Sjednání norem

O harmonizaci norem v oblasti technické, správní, bezpečnostní a sociální je potřebné usilovat i ve vztahu k dotčeným zemím mimo území EU. Tento postup povede ke snižování nákladů na přepravu, zkracování doby přepravy, minimalizaci bezpečnostních rizik a zajištění rovných obchodních podmínek.

Předávání know how

Předávání know how do střední a východní Evropy může přispět ke zlepšení chemické logistiky. Získané zkušenosti z neustále optimalizovaných logistických procesů mohou být vzájemně prospěšně využívány mezi zúčastněnými členy. Na tomto procesu se bude aktivně podílet projekt ChemLog vytvářením analýz Best-practice, které budou dokončeny v příštích 6 měsících.

Poohlédnutí za dosavadními výsledky projektu

SWOT analýza byla prvním krokem projektu ChemLog k identifikování vnitřních silných a slabých stránek chemických společností a vnějších příležitostí a hrozeb pro chemickou logistiku ve střední a východní Evropě. Na tomto základě projektoví partneři vyvodili obecná doporučení týkající se potřeb pro další akce a vylepšení, které byly dnes projednány.

Hlavní doporučení pro SWOT analýzu budou dále rozvíjena a je uvedeno, že v rámci projektu je cílem dohodnout se na konkrétních doporučeních pro opatření a plány či úkoly pro chemickou logistiku a infrastrukturu. Partneři projektu by měli stanovit priority pro konkrétní opatření a plány či úkoly s cílem zaměřit společné úsilí na slibné činnosti s vysokým vlivem na chemické uskupení – klastry v regionu střední a východní Evropy. Reálným výstupem z této analýzy bude krátký seznam možných

konkrétních opatření a úkolů, popis stávající situace, potřeby pro zlepšení a plán pro realizaci. Tento proces začleňování bude svědčit o různých rozměrech na politické úrovni (evropské, národní a regionální), na úrovni zúčastněných stran (politika, průmysl, logistické služby) a časovém horizontu (dlouhodobý, střednědobý a krátkodobý). Bylo několikrát zdůrazněno, že užší a trvalá komunikace mezi všemi zúčastněnými stranami je důležitá.

Během procesu dalšího upřesnění možných opatření a plánů či úkolů zhotoví (realizuje) každý partner několik studií v časovém rozpětí (od listopadu 2009 do října 2010). Studie se zaměří na nadnárodní projekty v oblasti infrastruktury železniční, kombinované, vodní a potrubní přepravy. Tyto hloubkové studie by měly být použity k posouzení proveditelnosti vybraných úkolů v oblasti infrastruktury s vysokým potenciálem pro chemický průmysl a měly by obsahovat podrobné závěry pro realizaci této infrastruktury s ohledem na přípravu investic.

V posledním roce projektu (od listopadu 2010 do října 2011) partneři zaměří své úsilí na strategii rozvoje, na začlenění či hlavní tendence. Na základě zhrnovacího procesu a výsledků studií proveditelnosti budou partneři rozvíjet společnou strategii a akční plán s konkrétními kroky pro zlepšení chemické logistiky ve střední a východní Evropě. Tato strategie a akční plán budou obsahovat seznam prioritních úkolů a opatření v oblasti infrastruktury a spolupráce. Kromě finančního rámce bude také upřesněno kombinování financování z veřejných zdrojů, z různých zdrojů (EU, národních a regionálních) a ze soukromých investic. Strategie a akční plán budou obsahovat také časový plán s konkrétními kroky a mezníkem v letech po skončení projektu ChemLog. Na závěr projektu bude zřízena Evropská síť pro chemickou a logistickou spolupráci ve střední a východní Evropě za účelem vytvoření podpůrné struktury pro dokončení a uskutečnění strategických doporučení a akčního plánu a pokračování spolupráce v oblasti chemické logistiky po skončení projektu.

S těmito cíli projektoví partneři ChemLogu stanovili vysoké předpoklady k dosažení konkrétních výsledků pro zlepšení chemické logistiky ve střední a východní Evropě. Po úspěchu dnešní konference se těším na další kroky ve spolupráci a další prohlubování součinnosti s našimi evropskými partnery. Společně jsme si jisti, že přispějeme k udržitelnějšímu a konkurenceschopnějšímu chemickému uskupení v Evropě.

Další informace najdete na www.schp.cz.

Ing. Ladislav NOVÁK, ředitel SCHP ČR